

Fler föreningar välkomnas i programarbetet

Publicerat 2021-11-12

Snart börjar arbetet med att formulera ett förnyat program för hur Östergötlands och Smålands kust- och skärgårdsområden ska utvecklas i framtiden. Och alla föreningar med intressen i skärgården – det må vara metare, fågelskådare, skridskoåkare, båtentusiaster, naturälskare, entreprenörer, byalag, orfsföreningar mm och m fl – kan vara med och bidra med sina synpunkter. Det berättade regionrådet Michael Cornell, när ArkipeLaget träffade honom och skärgårdsutvecklare Carl Hamilton häromsistens.

Begreppet "snart" ska i det här sammanhanget ses i ett demokratiskt perspektiv, dvs det kommer att ta sin tid, som allt demokratiskt arbete. Det är inte minst Michael Cornell medveten om, när han nu inträder som vikarierande regionråd under Julie Trans föräldraledighet och blir ansvarig för regionala utvecklingsfrågor inom samhällsbyggnad, kollektivtrafik, infrastruktur, energi och klimat samt landsbygdsutveckling där bl a ordförandeskapet i Skärgårdsrådet ingår.

– Ja, faktum är att jag redan i början av 2000-talet och några år senare blev inblandad i det som då kallades Miljö- och hushållningsprogram för skärgården – populärt förkortat MOPS – och jag har sedan följt det regionala utvecklingsansvarets resa via länsstyrelsen, Regionförbundet Östsam till att det nu har landat i Region Östergötland med armarna utsträckta mot Region Kalmar.

Michael Cornell är vikarierande regionråd i Region Östergötland med ansvar för bl.a. skärgårdsrådet. Foto: Wiwi Samuelsson

– Demokratiska processer tar tid och de SKA ta tid, poängterar Michael Cornell. Det första gemensamma utvecklingsprogrammet för kust och skärgård i Östergötland och norra Småland fastställdes 2017 men bakom det låg fyra års arbete. Nu har en utvärdering gjorts som kommer att vara en utgångspunkt för arbetet med att utveckla och uppdatera programmet under kommande år. Siktet är inställt på att ett nytt program ska kunna antas under nästa mandatperiod och tjäna som gemensam vägvisare och riktningssivare för både kommunernas och regionernas styrdokument av typ översiktsplaner och utvecklingsstrategier.

Viktig digital utvärdering med föreningarna i Skärgårdsrådet

ArkipeLaget har tidigare berättat om den utvärdering som Skärgårdsrådet låtit en konsult göra (Se nedan: *Skärgårdsprogram behöver handlingskraft*) men dessutom har Skärgårdsrådet kompletterat beslutsunderlaget med ännu en utvärdering i form av en digital enkät med de föreningar som ingår i Skärgårdsrådet och den genomförs av egen personal och är ännu inte klar.

– Vi tycker det är viktigt att få med skärgårdsföreningarnas synpunkter i arbetet med att uppgadera det gemensamma programmet, understryker Carl Hamilton. Därför är vi också angelägna att utöka föreningsrepresentationen i Skärgårdsrådet med fler föreningar. Det är bara att anmäla föreningen till Skärgårdsrådet, vi är öppna för alla typer av intresseföreningar och Skärgårdsrådet beslutar vilka som får vara med.

Offentliga samråd om kommande program

I motsats till det första programmet som antogs av kommunerna och region Östergötland utan föregående offentligt samrådsförfarande, så kommer den intresserade allmänheten att få möjlighet att se och tycka om det nya programmet innan det läggs fast.

– Det kommer att vara möjligt att ta del av programförslaget digitalt och att lämna synpunkter på det under en tid, berättar Michael Cornell. Det kommer också att ställas ut och jag tänker mig även att vi kommer att ordna möten där vi kan informera muntligt och höra vad folk tycker. När programmet väl är fastställt och antaget av alla berörda kommuner och regioner så blir det sedan deras sak att arbeta in det i sina egna planer och strategier. Region Kalmar ingår i Skärgårdsrådet men de har inte antagit programmet. De har emellertid aviserat att även de är intresserade av att anta det gemensamma utvecklingsprogrammet för kust och skärgård men de avvaktar tills det nya programmet är sjösatt någon gång efter 2022.

I samband med utvärderingen framfördes förslag om att skärgårdsprogrammet borde utvecklas till ett mera konkret handlingsprogram, som kunde följas upp på ett strukturerat sätt. Det är emellertid ingen idé som Michael Cornell tänt på. Han ser snarare att det gemensamma programmet ska vara en riktningsgivare för kommunernas fortsatta arbete – inte försöka ge detaljerade anvisningar som ändå inte säkert kan genomföras.

– Det gäller ju för mycket kommunal planering att den bara kan ge förutsättningarna för en viss utveckling. I de flesta fall är det ju sedan privata entreprenörer som måste till för att något ska byggas eller en verksamhet etableras. Och även om företagargorganisationer finns representerade i skärgårdsrådet kan de inte binda upp enskilda entreprenörer.

15 miljoner till skärgårdsutveckling sedan 2014

Andra förslag från utvärderingen, som är öppna för vidare diskussion, är exempelvis "ägarskapet" till programmet där en tanke är att ge de offentliga företrädarna i Skärgårdsrådet ett utpekat ansvar för programmet och därmed öka deras engagemang. Hittills – med hela Skärgårdsrådet som "ägare" – har det funnits tendenser till "någon-annan-ism", påpekas det i utvärderingen. Det är alltid "någon annan" som är ansvarig för att något händer...

Foto: John Leffman

Behovet av egna ekonomiska "muskler" är ytterligare en viktig fråga. Idag finns de ekonomiska resurserna för skärgårdsutveckling i stor utsträckning i EU-fonder och -projekt samt nationella stöd – inte hos Skärgårdsrådet.

– Men det har visat sig ganska "lönsamt", konstaterar Carl Hamilton. Jag gjorde en överslagsberäkning på hur mycket vi dragit in till skärgårdsutveckling under de senaste 7 åren och det rörde sig om ca 15 miljoner kronor

Skärgårdsrådets eget inre arbete och organisation – hur och när man träffas och under vilka former – tillhör frågor som inte ingått i utvärderingen men som står på dagordningen till närmast förestående möte.